

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
İLÂHİYAT FAKÜLTESİ
DERGİSİ

SAYI : 7

Samsun - 1993

APOKRİF PETRUS İNCİLİ

Prof.Dr. Ekrem SARIKÇIOĞLU

Önsöz ve Tercüme

Kilise literatürünün ilk devirlerinde, muhtevası ve kaynağı belirli olmamakla birlikte sık sık Petrus İncili'nden söz edilmişti. Ancak bu literatürde, bu İncil'den yapılan hiç bir iktibas'a da rastlanmıyordu. Nihayet 1886/87 kışında Yukarı Mısır'da, Ahmim'de bir keşişin mezarında bazı el yazması kitaplar bulundu. Daha sonra bu el yazmalarının 8./9. yüzyıllardan kaldığı, hayret verici bir şekilde açıklandı. 1893 de yayınlanan bu el yazmalarından birinde kayıp bir İncil'in parçalarının bulunduğu görüldü. Bu Petrus İncili idi. Pilatus'un el yıkama sahnesiyle başlıyor, İsa'nın ölümü ve haşriyle son buluyordu.

Petrus İncili'nin 2. y.y. sonunda ve 3. y.y. başında Mısır'da kullanıldığı anlaşılmaktadır. İlk devir yazılarından edinilen intibalara göre MS. 190 yılları öncesinde ortaya çıkmış olabileceği ihtimali üzerinde durulmaktadır. Paulus'un görüşleri paralelindedir.

Aşağıda tercümesini verdiğimiz metin, Kopt dilindeki (Kıptice) aslından Christian Maurer tarafından Almanca'ya çevrilmiştir. Metnini verdiğimiz tercüme Wilhelm Schneemelcher'in "Neuteestamentliche Apokryphen" 5. Baskı I. cilt, sayfa 185-188 arasında bulunmaktadır.

PETRUS İNCİLİ

(Metin)

(Ahmim Sayfalarının Tercümesi)

D) 1. Fakat Yahudilerden hiç kimse, ne Herodes ne de Hâkimlerinden biri, ellerini yıkamadı. Ve yıkamak istemediklerinde Pilatus ayağa kalktı. 2. Ve Kral Herodes Üstad'ın tutuklanmasını emretti ve dedi: "Ona yapılmasını emrettiğimi, yapın!".

II) 3. Fakat orada Pilatus ve Üstad'ın dostu Yusuf vardı ve onun çarmıha gerilebileceğini görünce, Pilatus'a geldi ve Üstad'ın cesedini gömmeyi rica etti. 4. Ve Pilatus onu Herodes'e gönderdi ve cesedini istedi. 5. Ve Herodes dedi: "Pilatus kardeş onu kimse istemeseydi, Sabbat günü gün ağarsa da biz onu burada gömerdik. Çünkü şeriatla öldürülen bir kimsenin üzerinde güneşin batmaması gereği yazılıdır". Ve onu mayasız ekme bayramından önceki günde halka teslim etti.

III) 6. Fakat onlar Üstad'ı aldılar ve aceleyle ona vurdular ve dediler: Hakkında güç kullanmayı kabul ettiğimiz Tanrı oğlunu sürükleyelim". 7. Ve ona kırmızı bir bezden elbise giydirdiler ve onu mahkeme sandalyesine oturtular ve dediler: "Ey İsrail Kralı adaleti kurabilirmisin?". 8. Ve onlardan biri diken (lerden yapılmış bir) çelenk getirdi ve onu üstad'ın başına koydu. 9. Ve orada bulunan diğerleri yüzüne tükürdüler ve bazıları yanağına vurdular, bazıları da ona kamışla vurdular, ve bazıları da kırbaçladılar ve dediler: " Böyle (bir) şerefle Tanrının oğlunu şerefliendireceğiz".

IV) 10. Ve iki kötü kişiyi getirdiler ve onlarla birlikte Üstad'ı çarmıha gerdiler. Fakat o sanki hiç bir acı duymamış gibi, sükut etti. 11. Ve haça geldikten sonra, "Bu, İsrail'in Kralı'dır" (diye) üzerine yazdılar. 12. Ve üzerindeki elbiseleri çıkardılar ve aralarında kur'a çektiler ve paylaştılar. 13. Fakat kötülük yapanlardan biri onları uyardı ve dedi: "Kötülük yapma isteğiyle birlikte ızdıraba düştük. Fakat, insanlığın kurtarıcısı olan bu kimse ızdırıp için size ne yaptı?" 14. Ve ona kızıdılar ve bacağına kırılarak ızdırıp içinde ölmesini, emrettiler.

V) 15. Öğle vakti idi ve bir karanlık bütün Yudea'yı örttü (kapladı). Ve bunun üzerine, henüz hayatta oldukları halde güneşin çoktan battığı zannıyla korku ve huzursuzluğa düştüler. (Çünkü) öldürülen birinin üzerinde güneşin batmaması gerektiği, onlara farz kılınmıştı. 16. Aralarından biri dedi: "İçmesi için ona sirkeli öd suyu verin"! Ve onu karıştırdılar ve içmesi için ona verdiler. 17. Ve herşeyi doldurdular ve başı üzerine günah listesi yaptılar. 18. Fakat bir çokları gece sanarak ışıkla etrafında dolaştılar, (ve) secde ettiler. 19. Ve Üstad bağardı ve dedi: " Ey kuvvetim, ey kudret sen beni terkettin", ve bunları söyledi, öldü. 20. Aynı saatta Kudüsteki mabet perdesi yırtıldı.

VI) 21. Ve Yahudiler çivileri Üstad'ın elinden çıkardılar ve onu yere uzattılar. Ve bütün yer sallandı ve büyük bir korku ortaya çıktı. 22. Güneş (tekrar) aydınlattı, ve bu, saat dokuzda oldu. 23. Fakat Yahudiler sevindiler ve onu gömmesi için cesedini Yusuf'a verdiler. Zaten o, İsa'nın yaptığı iyi-

liklere bakmıştı. 24. Üstad'ı aldı, yıkadı, bir kefene sardı ve onu kendi mezarına koydu, "Yusuf Bahçesi" adını verdi.

VII) 25. Yahudiler, İhtiyarlar ve Rahipler, kendilerine nasıl büyük bir kötülük yaptıklarını anladılar ve şikayet etmeye ve söylenmeye başladılar: "Günahlarımıza ve mahkemeye yazıklar olsun, Kudüs'ün sonu geldi". 26. Ben çağdaşlarıma (arkadaşlarıma) güvendim. Yaralı duygularla kendimizi gizledik, çünkü biz kötülük yapımcılar ve mabedi yakmak isteyenler olarak onun tarafından denendik. 27. Bütün bu şeylerden dolayı oruç tuttuk ve üzgün oturduk ve sabat (cumartesi) gününe kadar gece ve gündüz ağladık.

VIII) 28. Ulema ve Farisiler ve İhtiyarlar birlikte bir mecliste toplandılar ve bütün halkın homurdandığını, bağrırlarını döğdüklerini ve (şunları) söylediklerini işittiler: "Ölümünde bu büyük işaretler meydana gelen, bu şahsın hangi halde olduğunu görün!" 29. Korktular ve Pilatus'a geldiler, rica ettiler ve dediler: 30. "Bize asker ver, üç gün boyunca mezarını bekleyelim, talebeleri gelerek onu çalmasınlar ve halk üç gün sonra onun ölümünden dirileceğine ve bize kötülük yapacağına inanıyor!" 31. Mezarı korumak üzere Pilatus onlara askerlerle birlikte Yüzbaşı Petronius'u verdi. Ve bunlarla birlikte İhtiyarlar ve Ulema mezara geldiler. 32. Ve bütün orada bulunanlar, yüzbaşı ve askerlerle birlikte, büyük bir taşı yuvarladılar ve mezarını girişine koydular. 33. Ve yedi mühür yaptılar, bir çadır kurdular ve nöbet tuttular.

IX) 34. Sabat sahabı erkenden Kudüs halkı, kalabalık bir halde mühürlü mezarı görmeğe, çevresine geldi; ikişerli nöbet değişimiyle mezarı askerler korumuşlardı. 35. Rab gününe bağlanan gecenin sabahında, gür bir ses semayı çınlattı, 36. Ve göğün açıldığını ve iki adamın büyük bir ışık parlaklığında, oradan aşağı indiklerini ve mezara yaklaştıklarını, gördüler. 37. Mezarın girişine konan o kaya kendiliğinden yuvarlandı ve kenara çekildi, ve mezar açıldı ve her iki genç içeri girdiler.

X) 38. Şimdi askerler bunu görünce korumaya geldikleri Yüzbaşısı ve İhtiyarları uyandırdılar. 39. Ve onlara gördüklerini anlatırken, tekrar üç adamın mezardan dışarı çıktığını gördüler, ve ikisi birini koruyor ve bir haç da onları takip ediyordu. 40. Ve ikisinin başı göğe ulaşıyordu, fakat onlar tarafından elde taşınan (kişi) göğe yükseliyordu. 41. Ve bir sesin gökten seslendiğini işittiler: "Uyananlara vaaz etti mi?" 42. Ve haç'dan cevap yükseldi: "Evet".

XI) 43. Bunu Pilatus'a bildirmek için gidip gitmemekte aralarında te-

reddüt ettiler. 44. Ve henüz istişare ederken, göğün açıldığını, bir insanın aşağıya indiği ve mezara girdiği tekrar görüldü. 45. Yüzbaşının etrafındaki halk bunu gördüler, gece (olduğu halde) Pilatus'a gitmek için acele ettiler ve korudukları mezarı terkettiler ve gördükleri herşeyi heyecanla anlattılar ve dediler: "Gerçekten o Tanrının Oğlu idi". 46. Pilatus cevap verdi ve dedi: "Sizin mahkum ettiğiniz, Tanrı oğlunun kanında ben temizim." 47. Hepsi onun (huzuruna) girdiler, ve Yüzbaşuya ve askerlere, gördüklerini kimseye söylememeleri için emretmesini istediler, rica ettiler. 48. "Tanrı huzurunda büyük günah işlemek, Yahudi halkının eline düşmekten ve taşlanmaktan daha iyidir," dediler.

49. Pilatus bunun üzerine yüzbaşuya ve askerlere hiçbir şey söylememelerini emretti.

XII) 50. Rab gününün sabahında Maria Magdalena, (ve) üstad'ın talebeleri, -öfkeden yanan Yahudilerden korkarak kadınların sevdikleri ölümlere yaptıkları şeyleri- efendinin mezarında yapmışlardı. 51. Mezara, konduğu yere dostlarıyla... 52. Ve Yahudilerin kendilerini görmelerinden korktular ve dediler: "Onun çarımha gerildiği gün biz ağlayamadık ve şikayet edemedik ise, en azından şimdi mezar başında bunu yapalım. 53. Mezarın girişine kimler kaya koydu ise, onu yuvarlayalım, içeri girelim, yanına oturalım ve lâıyk olanı yapalım"! 54. -Çünkü kaya büyüktü- ve bizi birinin görmesinden korkmuştuk. Ve bunu yapmazsak da en azından onun hatırasına getirdiklerimiz şeyleri girişe koyup, eve dönünceye kadar ağlayalım ve sızlayalım"!

XIII) 55. Ve gittiklerinde mezarı açılmış buldular. Ve içeri girdiler, eğildiler ve orada cesur bir genci, mezarın ortasına oturmuş, ve açık bir elbise giyinmiş, (bir halde) gördüler. Onlara dedi: 56. "Niçin geldiniz? Kimi arıyorsunuz? Şu çarımha gerilmiş kimseyi mi? O kalktı ve gitti. Eğer inanmazsanız, buraya eğiliniz ve konduğu yere bakınız! O burada değil. Çünkü o ayağa kalktı ve gönderildiği yere, oraya gitti". 57. Kadınlar korkarak kaçtılar.

XIV) 58. Mayasız ekmeğin son günü idi ve çokları gitmiş ve eve dönmüşlerdi, bayram sona ermişti. 59. Fakat biz, Efendinin oniki havarisi ağladık ve üzüldük ve her birimiz olaylar hakkındaki tüm üzüntümüz ile eve döndük. 60. Ama ben, Simon Petrus ve kardeşim Andreas ağlarımızı aldık ve denize gittik Ve Efendinin (öfkeyle koğduğu?, bkz. Mk. 2. 19) Aifoys oğlu Levi bizimle idi.